

Contactsport en Tandletsel: 'Je staat met je bek vol tanden?'

S. Burrekers, A. Dijkstra, I. Feiken, P. Makkes, H. Slotemaker, C. Teisman,
Y. Werkhoven, I. Wielinga, M. Wouda. **IT groep Regio Noord I**

Doel onderzoek:

Is het dragen van een mondbeschermer bij contactensporten noodzakelijk?

- Vanuit de mondzorgkunde: 'ja' met nadruk op verantwoorde voorlichting ter preventie van sportgerelateerde tandheelkundige verwondingen (6)
- De sportbeoefenaren vinden comfort en uiterlijk vaak belangrijker (5,7)
- Wie of wat bepaalt hierbij de spelregels?

Methode:

- Literatuurstudie
- Databases: Medline en Pubmed'
- Zoektermen: sport, trauma en dental
- Selectiecriteria:
 - soort contactsport: - handbal
 - basketbal
 - volleybal
 - gevechtssporten
- gebruik van mondbeschermers
- prevalentie van tandletsels
- type mondbeschermer
- bewustwording dragen van een mondbeschermer

Resultaten:

Tabel 1. Prevalentie van tandletsels in de sport

Soort contactsport	Literatuurbronnen		
	Kececi et al. (2005)	Ranalli (2005)	Ferrari et al. (2002)
Handbal	25% (N= 62)	-----	23.1% (N= 151)
Basketbal	-----	-----	37.1% (N= 96)
Volleybal	8% (N= 50)	-----	-----
Gevechtssporten:			
- Tae Kwon Do	24% (N= 50)	32.6% N= 29	-----
- Boxen	-----	17.3% N= 32	-----
- Judo	-----	-----	22.3% (N= 188)
- Jiu-jitsu	-----	-----	41.2% (N= 204)

Tabel 2. Type mondbeschermer

Type mondbeschermer	Bekendheid bij sporters	Literatuurbronnen
Professioneel vervaardigde mondbeschermer	90 %	Lieger et al. (2006) Perunski et al. (2005) en Barnett (2003)
'Boil and bite' mondbeschermer	28 %	Kececi et al. (2005) Ranalli (2005) Kececi et al. (2005)
Stock mondbeschermer	18 %	Kececi et al. (2005)

Tandheelkundige trauma's in de sport (32.2%) komen \approx 6 x vaker voor dan werkgerelateerde dentale trauma's, en \approx 3 x vaker als gevolg van verkeersongevallen (10).

De redenen voor het niet dragen is:

- Verminderde communicatie mogelijkheden (4,5,8)
- Belemmeringen als:
 - ademen
 - droge mond
 - slechte pasvorm
 - esthetiek (4,5)

Vergroten bewustwording

- Preventieve voorlichting (1,2,4,5,7)
- Grotere rol voor coaches, professional in de mondzorg en ouders (2,8)
- Voorlichting over risico's van tandletsel
- Effectiviteit van een goed zittende mondbeschermer

Genoemde aanbevelingen \Rightarrow positieve attitude \Rightarrow toename van gebruik mondbeschermers

Conclusies:

1. Mondbeschermers kunnen tandletsel voorkomen
2. Een professioneel vervaardigde mondbeschermer is aan te bevelen
3. Vergroting bewustwording bij contactensporten en gevechtssporten is belangrijk

Literatuur:

1. Barnett, F. Prevention of sports-related dental trauma: the role of mouthguards. *Pract Proced Aesthet Dent.* 2003 Jun; 15(5):391-4.
2. Ferraria de Medeiros JM. Dental trauma and level of information: mouthguard use in different contact sports. *Dent Traumatol* 2002 Jun; 18(3): 44-7.
3. Kececi AD, Eroglu E, Baudar ML. Dental trauma incidence and mouthguard use in elite athletes in Turkey. *Dent Traumatology* 2005 Apr; 21: 76-9.
4. Lang B, Pohl Y, Filippi A. Knowledge and prevention of dental trauma in team handball in Switzerland and Germany. *Dent. Traumatol.* 2002. Dec; 21(12):74-7.
5. Lieger O, von Arx T. Orofacial/cerebral injuries and the use of mouthguards by professional athletes in Switzerland. *Dent Traumatol* 2006 Feb; 22:1-6.
6. Low D. Mouthguard protection and sports-related dental trauma. *Ann R Australas Coll Dent Surg.* 2002 Oct; 16:153-5.
7. Perunski S, Lang B, Pohl Y, Filippi A. Level of information concerning dental injuries and their prevention in Swiss basketball- a survey among players and coaches. *Dent Traumatol* 2005; 21:195-200.
8. Ranalli DN. Dental Injuries in sports. *Curr Sports Med Rep.* 2005 Feb; 4 (1): 12-7.
9. Takeda T, Ishigami K, Shintaro K, Nakajima K, Shimada A, Regner CW. The influence of impact objects characteristics on impact force and force absorption by mouthguard material. *2004 Feb; 20(1): 12-20.*
10. Tuli T, Hachl O, Rasse M, Kloss F, Gassner R. Dentoalveolare Traumen. Alayse von 4763 Patienten mit 6237 Verletzungen in 10 Jahren. *Mund Kiefer Gesichtschir.* 2005 Sep; 9(5): 324-9.

Sport verstandig, draag een mondbeschermer!